

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६
नुसार ऊर्जा विभागाच्या अधिपत्याखालील
विद्युत निरीक्षणालयाच्या आस्थापनेवरील
गट-अ ते गट-ड संवर्गातील पदे
दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग
शासन निर्णय क्र. मुविनि-२०२१/प्र. क्र. २६/ ऊर्जा-५
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक: १७ मे, २०२१.

संदर्भ: १) दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६.

- २) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र.दिव्यांग-२०१९/प्र.क्र.२५१/दि.क.२,
दि.१२.११.२०२०.
- ३) केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि. ०४.०१.२०२१ ची
अधिसूचना.
- ४) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र.दिव्यांग-२०१९/प्र.क्र.२५१/दि.क.२,
दि. ०२.०२.२०२१.
- ५) मा. मुख्य सचिव यांचे अ.शा. पत्र क्र. दिव्यांग-२०२१/सं.क्र.११/दि.क.२, दि. ०६.०२.२०२१

प्रस्तावना:

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ मधील कलम ३३ नुसार दिव्यांगांसाठी शासन सेवेतील पदांची पदसुनिश्चिती करणे आवश्यक आहे. त्यानुसार केंद्र शासनाने संदर्भ क्र. २ येथील दि. ०४.०१.२०२१ च्या अधिसूचनेन्वये दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांची यादी प्रसिध्द केली आहे. त्याअनुंगाने केंद्र शासनाने पदसुनिश्चिती करून दिव्यांगांसाठी पदे सुनिश्चित केलेली गट-अ ते गट-ड मधील जी पदे राज्य शासनाच्या आस्थापनेवर आहेत अशा पदांबाबत, केंद्र शासनाने प्रसिध्द केलेल्या यादीतील ज्या पदांचे कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या, कामाचे स्वरूप व प्रचलित वेतनश्रेणी राज्य शासन सेवेतील पदांशी समान आहेत, अशा पदांची पदनामे जरी भिन्न असली तरी राज्य शासन सेवेतील ती पदे दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित करण्याच्या सूचना सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या संदर्भ क्र. ४ येथील शासन निर्णयान्वये देण्यात आल्या आहेत. त्यास अनुसरून ऊर्जा विभागाच्या अधिपत्याखालील विद्युत निरीक्षणालयाच्या आस्थापनेवरील गट-अ ते गट-ड संवर्गातील पदे दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ मधील कलम ३३ अन्वये केंद्र शासनाने संदर्भ क्र. २ येथील दि. ०४.०१.२०२१ च्या अधिसूचनेन्वये दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित केलेल्या गट-अ ते गट-ड मधील पदांच्या यादीमधील जी पदे विद्युत निरीक्षणालयाच्या आस्थापनेवर आहेत व सदर यादीतील ज्या पदांची कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या, कामाचे स्वरूप व प्रचलित वेतनश्रेणी विद्युत निरीक्षणालयाच्या आस्थापनेवरील पदांशी समान आहेत अशी पदे **विवरणपत्र-अ** मध्ये दर्शविल्यानुसार दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित करण्यात येत आहेत.

२. सदर शासन निर्णय, केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारिता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि. ०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना व सामाजिक न्याय विभागाच्या दि. ०२.०२.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या सूचनेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०५१७१४५८२०७९१० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रशांत पुं. बडगेरी)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. मंत्री (ऊर्जा) नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
५. मा. राज्यमंत्री (ऊर्जा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
६. मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद/ विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
७. मा. विधानपरिषद/विधानसभा सर्व सदस्य.
८. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
९. अपर मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. प्रधान सचिव (ऊर्जा), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
१२. आयुक्त, दिव्यांग कल्याण आयुक्तालय, पुणे.
१३. मुख्य विद्युत निरीक्षक, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, तिसरा मजला, प्रशासकीय इमारत, रा. चें. मार्ग, चेंबूर पूर्व, मुंबई.
१४. सहसचिव/उपसचिव (ऊर्जा), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
१५. अधीक्षक अभियंता, प्रादेशिक विद्युत निरीक्षण मंडळ, मुंबई/पुणे/औरंगाबाद/नागपुर.
१६. निवड नस्ती (ऊर्जा ५).

शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, क्र. मुविनि-२०२१/प्र.क्र. २६/ऊर्जा-५, दि. ११ फेब्रुवारी, २०२१ चे सहपत्र

केंद्र शासनाच्या दि. ०४.०१.२०२१ च्या अधिसूचनेन्वये दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित केलेल्या यादीमधील गट-अ ते गट-ड मधील जी पदे विद्युत निरीक्षणालयाच्या आस्थापनेवर आहेत अशी पदे दिव्यांगांसाठी

सुनिश्चित करणे

विवरणपत्र-अ

अ. क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये	शेरा
१	विद्युत शुल्क निरीक्षक	S, ST, W, RW, H, C, MF	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, BA, BL, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M), SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	त्यांच्या कार्यक्षेत्रांतर्गत जमा झालेल्या विद्युत शुल्काची रक्कम याबाबतची माहिती/तपशील विद्युत निरीक्षकांमार्फत अधीक्षक अभियंता/ मुख्य विद्युत निरीक्षक यांच्याकडे सादर करणे, महाराष्ट्र विद्युत शुल्क अधिनियम, २०१६ मधील तरतुदीनुसार आकारणी योग्य असलेल्या विद्युत शुल्काच्या रकमेची खातरजमा करून घेण्याकरीता किंवा पडताळणी करण्याकरीता आवश्यक असलेली विवरण पत्रे किंवा अभिलेखे तपासणी करणे, महाराष्ट्र विद्युत शुल्क अधिनियम, २०१६ मधील तरतुदीनुसार परवाना धारक कंपन्या व ठोक विक्रेते यांच्या बिलिंग सेंटरच्या "क" "इ" व "अ" विवरण पत्रातील प्रत्येक तिमाहीची वर्षातुन एकदा तपासणी करणे, महाराष्ट्र विद्युत शुल्क अधिनियम, २०१६ मधील तरतुदीनुसार खाजगी ग्राहकांकडील जनित्र संचाची विद्युत शुल्क आकारणीच्या संबंधातील आवश्यक असलेला तपशील पडताळून पाहण्यासाठी वर्षातुन एकदा तपासणी करणे, महाराष्ट्र विद्युत शुल्क अधिनियम, वरिष्ठ अधिका-यांनी दिलेल्या सूचनेनुसार विद्युत शुल्क परतावा/ सूट प्रकरणे, विज शुल्क वर्गीकरण ई. प्रकरणाच्या तपासणी करणे, थकीत महसुलाच्या वसुलीसाठी पाठपुरावा करणे, न्यायालयीन प्रकरणे, लेखापरीक्षण, महालेखापालांची प्रलंबित परीच्छेदाबाबत उचित कार्यवाही करणे, मुंबई विद्युत कर नियम १९६२ मधील नियम ३ अन्वये जनित्र संचाचा वापर व्यापारी व घरगुती कारणासाठी करण्यात येत असेल अशा जनित्र संचाची नोंदणीचे विद्युत निरीक्षक यांना सादर करणे, जमा मेळाची मासिक विवरण पत्रे संकलित करणे व त्याचा मासिक/ त्रैमासिक व वार्षिक अहवाल पाठविणे, महसुला बाबत इतर सर्व कामे, सहायक विद्युत शुल्क निरीक्षक यांनी ठेवलेल्या नोंदवहया /निरीक्षण अहवाल इ.दरमहा तपासणी करणे.	मुख्यालय व क्षेत्रीय स्तरावर काम करावयाचे आहे. असे काम कर्मचारी एकट्याने करतो. आवश्यकता भासल्यास नेमून दिलेले काम करण्यासाठी साधन व उपयंत्राच्या (aid and appliances) मदतीने काम करू शकतो.

२	अधीक्षक	S, ST, W, RW, SE, H, C	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, BL, BA, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	कार्यासनातील सर्व आस्थापनाविषयक लिपीकवर्गीय कामाचे पर्यवेक्षण व नियंत्रण करणे, लिपीकांनी सादर केलेली टिप्पणी, पत्राचे मसुदे तपासणे, तसेच वरिष्ठानी सोपविलेली इतर कार्यालयीन कामे करणे.	सर्व काम मुख्यालया मध्येच करावयाचे आहे. असे काम कर्मचारी एकट्याने करतो. आवश्यकता भासल्यास नेमून दिलेले काम करण्यासाठी साधन व उपयंत्राच्या (aid and appliances) मदतीने काम करू शकतो.
३	प्रमुख लिपीक	S, ST, W, RW, SE, H, C	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, BL, BA, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	कार्यासनातील सर्व आस्थापनाविषयक लिपीकवर्गीय कामाचे पर्यवेक्षण व नियंत्रण करणे, लिपीकांनी सादर केलेली टिप्पणी, पत्राचे मसुदे तपासणे, तसेच वरिष्ठानी सोपविलेली इतर कार्यालयीन कामे करणे.	सर्व काम मुख्यालया मध्येच करावयाचे आहे. असे काम कर्मचारी एकट्याने करतो. आवश्यकता भासल्यास नेमून दिलेले काम करण्यासाठी साधन व उपयंत्राच्या (aid and appliances) मदतीने काम करू शकतो.
४	सहाय्यक विद्युत कर निरीक्षक	S, ST, W, RW, H, C, MF	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, BA, BL, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M), SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	विद्युत शुल्क निरीक्षणे, परतावा प्रकरणे, थकबाकी यासारखी बाह्यक्षेत्री काम करणे	मुख्यालय व क्षेत्रीय स्तरावर काम करावयाचे आहे. असे काम कर्मचारी एकट्याने करतो. आवश्यकता भासल्यास नेमून दिलेले काम करण्यासाठी साधन व उपयंत्राच्या (aid and appliances) मदतीने काम करू शकतो.
५	लघुलेखक	S, ST, W, MF, SE, H	a) B, LV b) OA, OL, BL, CP, LC, Dw, AAV, MDy c) ASD (M), SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	लघुलेखन, टंकलेखन, बैठकांचे इतिवृत्त नोंदविणे इ. कार्यालयीन कामकाज.	सर्व काम मुख्यालया मध्येच करावयाचे आहे. असे काम कर्मचारी एकट्याने करतो. आवश्यकता भासल्यास नेमून दिलेले काम करण्यासाठी साधन व उपयंत्राच्या (aid and appliances) मदतीने काम करू शकतो.

६	आरेखक	S, St, W, BN, MF, RW, SE, C	a) D, HH b) OL, BL, Dw, AAV c) ASD (M), SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	इमारत, कारखाना इ. च्या विद्युत जोडणीचा आराखडा तयार करणे व वरिष्ठांनी सोपविलेली इतर कार्यालयीन काम करणे.	सर्व काम मुख्यालया मध्येच करावयाचे आहे. असे काम कर्मचारी एकट्याने करतो. आवश्यकता भासल्यास नेमून दिलेले काम करण्यासाठी साधन व उपयंत्राच्या (aid and appliances) मदतीने काम करू शकतो.
७	कनिष्ठ लेखा परीक्षक	S, ST, W, BN, RW, SE, H, C, MF	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, OAL, BA, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M, MoD), SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	अधिनस्त कार्यालयातील अंतर्गत लेखे संबंधित अभिलेख व नस्ती तपासणे व लेखापालांना अंतर्गत अहवाल सादर करणे व वरिष्ठांनी सोपविलेली इतर कार्यालयीन काम करणे.	सर्व काम मुख्यालया मध्येच करावयाचे आहे. असे काम कर्मचारी एकट्याने करतो. आवश्यकता भासल्यास नेमून दिलेले काम करण्यासाठी साधन व उपयंत्राच्या (aid and appliances) मदतीने काम करू शकतो.
८	वरिष्ठ लिपीक	S, ST, W, RW, H, C, MF	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, BA, BL, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M), SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	टिप्पणी, पत्रे यांचे मसुदे तयार करणे, दैनंदिन पत्रव्यवहार, वेतन देयके, लेखे देखभाल इ. लिपीकवर्गीय कार्यालयीन काम व वरिष्ठांनी सोपविलेली इतर कार्यालयीन काम करणे.	सर्व काम मुख्यालया मध्येच करावयाचे आहे. असे काम कर्मचारी एकट्याने करतो. आवश्यकता भासल्यास नेमून दिलेले काम करण्यासाठी साधन व उपयंत्राच्या (aid and appliances) मदतीने काम करू शकतो.
९	अनुरेखक-नि-लिपीक	S, ST, W, BN, MF, RW, SE, C	a) D, HH b) OL, BL, Dw, AAV c) ASD (M), SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	इमारत, कारखाना इ. च्या विद्युत जोडणीचा आराखडा तयार करणे व वरिष्ठांनी सोपविलेली इतर कार्यालयीन काम करणे.	सर्व काम मुख्यालया मध्येच करावयाचे आहे. असे काम कर्मचारी एकट्याने करतो. आवश्यकता भासल्यास नेमून दिलेले काम करण्यासाठी साधन व उपयंत्राच्या (aid and appliances) मदतीने काम करू शकतो.

१०	कनिष्ठ लिपीक	S, ST, W, MF, RW, SE, H	a) B, LV b) D, HH c) OA, BA, OL, BL, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M), SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	लिपीकवर्गीय कामे जसे की, अभिलेख देखभाल, आवक-जावक, दैनंदिन पत्रव्यवहार, वेतन देयके, लेखे देखभाल इ. कार्यालयीन काम व वरिष्ठांनी सोपविलेली इतर कार्यालयीन काम करणे.	सर्व काम मुख्यालया मध्येच करावयाचे आहे. असे काम कर्मचारी एकट्याने करतो. आवश्यकता भासल्यास नेमून दिलेले काम करण्यासाठी साधन व उपयंत्राच्या (aid and appliances) मदतीने काम करू शकतो.
११	दफ्तरी	S, ST, W, BN, RW, SE, H, C, MF	a) B, LV b) D, HH c) OA, BA, OL, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M, MoD), ID, SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	कार्यालय प्रमुख यांनी सोपविलेली कार्यालयीन कामे करणे तसेच कार्यालयीन कामकाजाचे सर्व दस्तऐवज योग्य प्रकारे जतन करणे व आवश्यकता लागेल तेव्हा संबंधितांना उपलब्ध करून देणे.	सर्व काम मुख्यालया मध्येच करावयाचे आहे. असे काम कर्मचारी एकट्याने करतो. आवश्यकता भासल्यास नेमून दिलेले काम करण्यासाठी साधन व उपयंत्रांच्या (aid and appliances) मदतीने काम करू शकतो.
१२	शिपाई	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, SE, H, C	a) B, LV, b) D, HH c) OL, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M), ID, SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	कार्यालय उघडणे, कार्यालयातील टेबल, खुर्च्यांची धुळ झटकणे, कार्यालयातील तसेच टपालांची ने-आण करणे, आवश्यकतेनुसार अधिकाऱ्यांना चहा-कॉफी पुरविण वरिष्ठ अधिकारी यांनी सोपविलेली कार्यालयीन कामे, तसेच कार्यासनात शिपाई पदाची कर्तव्ये बजावणे.	सर्व काम मुख्यालया मध्येच करावयाचे आहे. असे काम कर्मचारी एकट्याने करतो. अपवादात्मक परिस्थितीत मुख्यालयाच्या बाहेर टपाल/ नस्त्यांची ने-आण करावी लागते. आवश्यकता भासल्यास नेमून दिलेले काम करण्यासाठी साधन व उपयंत्राच्या (aid and appliances) मदतीने काम करू शकतो.

१३	मदतनीस	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, SE, H, C	a) B, LV, b) D, HH c) OL, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M), ID, SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above	कार्यालय उघडणे, कार्यालयातील टेबल, खुर्च्याची धुळ झटकणे, कार्यालयातील तसेच टपालांची ने-आण करणे, आवश्यकतेनुसार अधिकाऱ्यांना चहा-कॉफी पुरविण वरिष्ठ अधिकारी यांनी सोपविलेली कार्यालयीन कामे, तसेच कार्यासनात शिपाई पदाची कर्तव्ये बजावणे.	सर्व काम मुख्यालया मध्येच करावयाचे आहे. असे काम कर्मचारी एकट्याने करतो. अपवादात्मक परिस्थितीत मुख्यालयाच्या बाहेर टपाल/ नस्त्यांची ने-आण करावी लागते. आवश्यकता भासल्यास नेमून दिलेले काम करण्यासाठी साधन व उपयंत्राच्या (aid and appliances) मदतीने काम करू शकतो.
----	--------	---------------------------------------	---	---	---

Abbreviation

Sr. No.	Abbreviation	Long Form	Sr.No.	Abbreviation	Long From
1	B	Blind	12	DW	Dwarfism
2	LV	Low Vision	13	AAV	Acid Attack Victim
3	D	Deaf	14	ASD	Autism Spectrum Disorder (M-Mild, MoD- Moderate)
4	HH	Hard of Hearing	15	ID	Intellectual Disability
5	OL	One Leg	16	SLD	Special Learning Disability
6	OAL	One Arm and One Leg	17	MI	Mental Illness
7	CP	Cerebral Palsy	18	MD	Multiple Disabilities
8	LC	Leprosy Curd	19	OA	One Arm
9	BA	Both Arms	20	BL	Both Leg
10	BLOA	Both Leg and One Arm	21	BLA	Both Legs Arms
11	MDy	Muscular Dystrophy			

Abbreviation

Sr. No.	Abbreviation	Long Form	Sr.No.	Abbreviation	Long From
1	S	Sitting	9	PP	Pulling & Pushing
2	ST	Standing	10	MF	Manipulation with Fingers
3	W	Walking	11	SE	Seeing
4	BN	Bending	12	H	Hearing
5	L	Lifting	13	C	Communication
6	KC	Kneeling and Crouching	14	JU	Jumping
7	CRL	Crawling	15	CL	Climbing
8	RW	Reading and Writing			